

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

CAUZA DRONIC v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 28650/05)

HOTĂRÂRE
(Fond)

STRASBOURG

16 februarie 2021

Această hotărâre este definitivă. Ea poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Dronic v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită într-un Comitet compus din:

Branko Lubarda, *Președinte*,

Valeriu Grițco,

Pauliine Koskelo, *judcători*,

și Hasan Bakırcı, *Grefier adjunct al Secției*,

Având în vedere:

cererea (nr. 28650/05) *versus* Republica Moldova, depusă la Curte în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) de către un cetățean moldovean, dl Constantin Dronic („reclamantul”), la 27 iulie 2005,

decizia de a comunica Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”) plângerile cu privire la neexecutarea unei decizii definitive, observațiile părților, deliberând la 26 ianuarie 2021 în camera de consiliu, pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

INTRODUCERE

1. Prezenta cauză se referă la neexecutarea unei decizii definitive cu privire la restituirea unei case.

ÎN FAPT

2. Reclamantul s-a născut în anul 1949 și locuiește în Chișinău.

3. Guvernul a fost reprezentat de către agentul său.

4. În anul 1949 autoritățile sovietice au confiscat casa care aparținea părinților reclamantului. El și familia lui au fost deportați în Siberia.

5. La 8 decembrie 1992 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 1225 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice. Aceasta a instituit dreptul la restituirea proprietăților naționalizate în timpul regimului sovietic.

6. La o dată nespecificată, în baza legii respective, reclamantul a inițiat o acțiune cu privire la restituirea bunurilor confiscate ale familiei sale.

7. Printr-o decizie din 9 decembrie 1999, Curtea de Apel a Republicii Moldova a admis acțiunea și a dispus autorității locale competente să restituie casa. Această decizie a obținut puterea lucrului judecat.

8. Ulterior, reclamantul a solicitat executarea deciziei. Având în vedere faptul că în casă locuiau două familii, el a intentat o acțiune în scopul evacuării acestora.

9. Printr-o decizie definitivă din 16 iulie 2002, Curtea de Apel a Republicii Moldova a confirmat hotărârea instanței inferioare cu privire la

dispunerea evacuării familiilor respective. Ea stabilea că evacuarea trebuia să aibă loc după acordarea locuințelor alternative familiilor respective.

10. În momentul prezentării ultimelor observații de către părți, decizia din 9 decembrie 1999 încă nu fusese executată.

DREPT INTERN RELEVANT

11. Prevederile relevante din Legea nr. 1225 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice sunt rezumate în hotărârea-pilot *Olaru și alții v. Moldova* (nr. 476/07 și alte 3, § 27, 28 iulie 2009).

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE ȘI A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1

12. Reclamantul a invocat că neexecutarea deciziilor definitive pronunțate în favoarea sa i-a încălcat dreptul său de acces la o instanță, garantat de Articolul 6 § 1 din Convenție, precum și dreptul său la respectarea bunurilor sale, în modul prevăzut la Articolul 1 din Protocolul nr. 1. Pasajele acestor dispoziții relevante pentru prezenta cauză prevăd următoarele:

Articolul 6 § 1 din Convenție

„Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil (...) de către o instanță (...) care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...)”

Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale (...)”

A. Declarația unilaterală a Guvernului reclamat

13. Printr-o scrisoare din 2 iunie 2008, Guvernul a prezentat o declarație unilaterală prin care a invitat Curtea să radieze cererea de pe rol, în baza Articolului 37 din Convenție.

14. Printr-o scrisoare din 1 octombrie 2008, reclamantul a informat Curtea că nu era satisfăcut de condițiile declarației unilaterale, în special din cauza sumei compensației propuse de către Guvern, pe care o considera insuficientă.

15. Curtea reamintește că o hotărâre prin care se constată o încălcare impune Statului reclamat obligația legală de a pune capăt încălcării și de a repara consecințele acesteia, pentru a restabili, pe cât este posibil, situația anterioară acesteia (*Fostul Rege al Greciei și alții v. Grecia* [MC])

(satisfacție echitabilă), nr. 25701/94, § 72, 28 noiembrie 2002). Ea a decis că același raționament trebuie să fie aplicat atunci când un Guvern urmărește să obțină radierea de pe rol a unei cereri prin intermediul unei declarații unilaterale (*Pavlovici v. Republica Moldova*, nr. 5711/03, § 25, 30 ianuarie 2018).

16. În prezenta cauză, Curtea observă că decizia din 9 decembrie 1999 rămâne neexecutată până în prezent, iar Guvernul nu menționează nicio măsură concretă care ar determina executarea acesteia. De asemenea, ea notează că despăgubirea propusă acoperă doar parțial prejudiciul suferit de către reclamant.

17. Având în vedere cele sus-menționate, Curtea consideră că declarația Guvernului nu-i oferă o bază suficientă pentru a constata că nu mai este justificată continuarea examinării cauzei.

18. Ținând cont de acest fapt, Curtea respinge solicitarea Guvernului cu privire la radierea cererii de pe rol, în conformitate cu Articolul 37 § 1 c) din Convenție. Prin urmare, acesteia îi revine sarcina de a continua examinarea admisibilității și a fondului cauzei.

B. Cu privire la admisibilitate

19. În observațiile sale adiționale și cu privire la satisfacția echitabilă, Guvernul a invocat neepuizarea căilor de atac interne. El a susținut că reclamantul ar fi trebuit să inițieze procedura de executare silită și să utilizeze remediul intern instituit în urma adoptării hotărârii-pilot *Olaru*, pre-citată.

20. Curtea reamintește că, în conformitate cu Articolul 55 din Regulamentul Curții, dacă Partea contractantă reclamată intenționează să ridice o excepție de inadmisibilitate, ea trebuie să facă acest lucru, în măsura în care natura excepției și împrejurările cauzei permit, în observațiile sale scrise sau orale cu privire la admisibilitatea cererii (a se vedea, printre multe altele, *Khlaifia și alții v. Italia* [MC], nr. 16483/12, § 52, 15 decembrie 2016, și *Merabishvili v. Georgia* [MC], nr. 72508/13, § 214, 28 noiembrie 2017).

21. Cu toate acestea, ea consideră că nu este necesar să decidă dacă Guvernul este împiedicat să ridice excepția sa. Chiar presupunând că nu este cazul, ea consideră că argumentele acestuia nu ar putea să fie acceptate.

22. Pe de o parte, Curtea reiterează jurisprudența sa bine-stabilită, potrivit căreia este inoportun de a i se solicita unei persoane care a obținut, în urma unei proceduri judiciare, o creanță împotriva Statului să inițieze ulterior o procedură de executare silită pentru a obține o satisfacție (a se vedea, printre multe altele, *Metaxas v. Grecia*, nr. 8415/02, § 19, 27 mai 2004, și *Arnaboldi v. Italia*, nr. 43422/07, § 52, 14 martie 2019).

23. Pe de altă parte, ea reamintește că a decis că persoanele care depuseseră cererile sale până la adoptarea hotărârii-pilot *Olaru* nu erau

obligate să epuizeze noul remediu instituit de către Stat (*Olaru*, pre-citată, § 61). Or, prezenta cerere a fost depusă până la adoptarea respectivei hotărâri-pilot.

24. Prin urmare, Curtea respinge obiecția ridicată de către Guvern.

25. În plus, constatând că cererea nu este în mod vădit nefondată sau inadmisibilă din vreun alt motiv menționat la Articolul 35 din Convenție, Curtea o declară admisibilă.

C. Cu privire la fond

26. Curtea notează că deciziile definitive din 9 decembrie 1999 și din 16 iulie 2002, prin care autoritățile fuseseră obligate să restituie casa reclamantului, nu au fost executate până în prezent. Ea reamintește că o autoritate de stat nu poate invoca lipsa fondurilor sau a locuințelor alternative pentru a explica neexecutarea unei hotărâri (a se vedea, printre multe altele, *Prodan v. Moldova*, nr. 49806/99, § 53, CEDO 2004-III (extrase), și *Cristea v. Republica Moldova*, nr. 35098/12, § 46, 12 februarie 2019).

27. De asemenea, Curtea reiterează poziția sa exprimată în repetate rânduri în cauzele cu privire la neexecutare, potrivit căreia imposibilitatea unui creditor de a obține executarea integrală și într-un termen rezonabil a unei hotărâri pronunțate în favoarea sa constituie o încălcare a „dreptului la un tribunal”, garantat de Articolul 6 § 1 din Convenție, precum și a dreptului la respectarea bunurilor sale, garantat de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (*Prodan*, pre-citată, §§ 56 și 62).

28. În lumina circumstanțelor cauzei, Curtea nu vede niciun motiv pentru a ajunge la o concluzie diferită în prezenta cauză. În consecință, ea consideră că a avut loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, din cauza eșecului autorităților de a executa, într-un termen rezonabil, hotărârea definitivă pronunțată în favoarea reclamantului.

II. CU PRIVIRE LA APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

29. Potrivit Articolului 41 din Convenție:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul

30. Reclamantul a solicitat 276300 de euro pentru prejudiciul material pe care pretinde că l-a suferit. Această sumă ar corespunde valorii casei și a

terenului pe care se află aceasta, incluzând și dobânzile de întârziere. În plus, reclamantul a pretins 50000 de euro pentru prejudiciul moral.

31. Guvernul a susținut că reclamantul nu și-a justificat pretențiile sale. Alternativ, el a invocat că sumele solicitate erau excesive.

32. Având în vedere circumstanțele cauzei, Curtea consideră că problema aplicării Articolului 41 cu privire la prejudiciul material nu este pregătită pentru soluționare. Prin urmare, ea decide să o rezerve și să stabilească o procedură ulterioară, ținând cont de posibilitatea încheierii unui acord între Guvern și reclamant. În acest sens, Curtea acordă părților un termen de trei luni de la data prezentei hotărâri.

33. Pe de altă parte, Curtea consideră că reclamantul trebuie să fi suferit un prejudiciu moral în urma încălcărilor constatate mai sus. Pronunțându-se în echitate, ea acordă reclamantului 3600 de euro, plus orice taxă care poate fi percepută la această sumă.

B. Costuri și cheltuieli

34. Reclamantul a pretins 2500 de euro pentru costurile și cheltuielile suportate în cadrul procedurii din fața Curții.

35. Guvernul a contestat această pretenție.

36. Ținând cont de documentele aflate în posesia sa și de jurisprudența sa, Curtea consideră rezonabil să acorde reclamantului suma de 1000 de euro pentru costuri și cheltuieli.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Respinge* solicitarea Guvernului cu privire la radierea cererii de pe rol;
2. *Declară* cererea admisibilă;
3. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1;
4. *Hotărăște* că problema aplicării Articolului 41 din Convenție cu privire la prejudiciul material nu este pregătită pentru soluționare; prin urmare,
 - a) o rezervă;
 - b) invită Guvernul și reclamantul să-i adreseze în scris, în termen de trei luni, observațiile sale cu privire la această chestiune și, în special, să-i aducă la cunoștință orice acord la care ei ar putea ajunge;
 - c) rezervă procedura ulterioară și împuternicește președintele cu misiunea de a o stabili, în caz de necesitate;
5. *Hotărăște*

HOTĂRÂREA DRONIC v. REPUBLICA MOLDOVA (FOND)

- a) că Statul reclamat trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni, următoarele sume care trebuie convertite în moneda statului reclamat la rata aplicabilă la data transferului:
 - i. 3 600 EUR (trei mii șase sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru prejudiciul moral,
 - ii. 1 000 EUR (una mie de euro), plus orice taxă care poate fi percepută reclamantului, pentru costuri și cheltuieli,
- b) că, la expirarea perioadei menționate și până la data executării hotărârii, urmează a fi achitată o dobândă adițional sumelor de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

6. *Respinge* restul pretenției cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba franceză și notificată în scris la 16 februarie 2021, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Hasan Bakırcı
Grefier adjunt

Branko Lubarda
Președinte